

НИКОЛАЙ ХРИСТОВ
КЛУБ „ДВАДЕСЕТ И ПЪРВИ
ВЕК“

chitanka.info

Кой знае защо, из целия свят е пълно с клубове на любителите на фантастиката, но като че ли няма клубове на любителите на историческата или документалната проза, нали? Това ни подсеща, че фантастиката не е просто един от литературните жанрове, а сложен културен феномен, който е пряко свързан със съвременния научно-технически и социален прогрес и ангажира неусетно читателя с най-важните въпроси на епохата. В научнофантастичната литература тези въпроси само са поставени и се нуждаят от по-нататъшно, допълнително обсъждане и изясняване. Това именно породило — неизбежно! — клубовете на любителите на фантастиката. Имаме основания да твърдим, че за да се реализира научната фантастика, са необходими не *два*, а *три* „такта“: написване на произведението — прочитане — обсъждане на основните идеи. (Именно на идеите — в клубовете рядко се дискутира и анализира белетристичното умение на автора.)

И в България, макар и с една стъпка закъснение спрямо други страни, вече се развиха и укрепнаха 15–20 клуба на любителите на фантастиката, или, както се наричат те у нас, „клубове по прогностика и фантастика“. Измежду най-изявените и най-интересните е Пловдивският клуб „Двадесет и първи век“ (известен още и като Клуб „2001-ва“). Създаден преди 6 години към Окръжния младежки дом в Пловдив, още от началото той не е просто средище на любители на фантастиката, а в известен смисъл един научнофантастичен или футурологичен експеримент със стремежа си към „интегралност“, към съчетаване на елементи, характерни и за клуба по интереси, и за научния кръжок, и за художественотворческия колектив. Разкрепостено въображение, безкористен ентусиазъм, свободно кръстосване на много мнения и идеи, съчетаване на научни и художествени методи, безкрайни дискусии, невероятни хрумвания и плодотворни „луди идеи“ — всичко това е характерно за атмосферата в клуба. Попаднал в това доброволно обединение на млади автори-фантасти, студенти, ученици, работници, млади специалисти и просто хора с широки интереси и свежа мисъл, новодошлият веднага разбира, че тук са издигнати в „култ“ въображението и нестандартните идеи.

Ползвайки се с всестранна подкрепа от ОК на ДКМС Клуб „2001-ва“ бе инициатор на много „първи неща“ у нас, сред които особено изпъква Първият фестивал на научната фантастика „СВЕТЪТ

НА БЪДЕЩЕТО“, посветен на 110-годишнината на Ленин и проведен през април 1980 г. в Пловдив. Фестивалът събра над 200 представители от страната — клубни членове, писатели, художници, учени, редактори, както и чужди гости. В програмата му бяха включени семинари, дискусии, художествени програми, изложби, кинопрожекции, срещи с писатели, Конференция на клубовете, забавни вечери и др. Голямо бе неговото значение както за популяризирането на научната фантастика и клубовете от нашата страна, така и за повишаване „градусите“ на творческото напрежение у младите писатели и художници; с други думи, това първо представяне пред обществеността на национално ниво на българския „фендъм“ бе не само тласък за по-нататъшното му развитие, но и съществен принос за повишаване на престижа му.

Клуб „21-ви век“ бе домакин и организатор и на най-голямото досега събитие в света на фантастиката у нас — III фестивал на научната фантастика (Пловдив, ноември 1982 г.).

Не по-малка популярност завоюва на клуба и провежданият редовно от 1979 година насам „Експеримент — 2001“. Страничен наблюдател сигурно много би се удивил на тридесетината момичета и момчета (на възраст от 15 до 45 години!), които, кой знае защо, бягат по лекоатлетическата писта, скачат, плуват, състезават се с велосипеди, играят футбол, тенис, баскетбол... после сглобяват нарязани фотографии и различни фигури, нещо майсторят, оценяват „на око“ разстояния, тежести, време и накрая... пишат по 30 теми, избрани произволно от енциклопедия. Само че странични наблюдатели тук никога няма, защото „Експеримент — 2001“ не е представително състезание за пред публика (уви, свикнала твърде много да консумира — чужди успехи, чужди усилия, чуждо творчество), а просто два дни, проведени много интензивно и разнообразно, в които човек може да провери себе си в различни области, да открие прелестта и достойнствата на нови занимания; един опит за „тестуване“ и същевременно стимулиране на многостранното развитие на личността. Не случайно един от девизите на клуба е: „Хармонични личности — хармонично общество!“

Две театрални НФ-постановки, социологическо проучване сред 660 пловдивски младежи на тема „НИЕ И БЪДЕЩЕТО“ (Светът в 2033 година), разработка на проект за „велосипедизация“ на

пловдивския транспорт, експедиции до все още неразчетения Ситовски надпис и Национална обсерватория на Рожен, курс по международния език есперанто, живописни и фотоизложби, кинолектории, радиопредавания и радиовикторини, ежегодни класации на излязлата научнофантастична литература у нас — ето част от „външната“ дейност на клуб „XXI-ви век“. Тук трябва да прибавим и издаването на „фензина“ — клубния бюлетин „XXI век“, който засега излиза в съвсем малък тираж. На 40–50 страници намират място рубриците: „Планетата през XXI столетие“, „Нашето интервю“, „Представяме ви...“, „Планета на фантастите“, „Клубна хроника“, „Енциклопедия на загадъчното“, „Клуб «ИДЕИ»“ и др. Несъмнено най-любопитното постижение на клуба е основаването на една уникална „Зала на въображението“ — нещо като Музей на фантастиката, прогностиката и въображението в бъдеще, в която привличат вниманието вече разработените и създадени от клубни членове „евристични игри“ („Космическа одисея“ и „Кабина-тестер“) с оригинална, незаимствувана отникъде конструкция. Тук бе проведен и първият, засега съвсем кратък, Курс за развиване на въображението.

Всичко това е предимно „лицето“ на клуба, а какво е неговото всекидневие? То включва преди всичко дискусии и обсъждания на НФ-произведения и автори, а също така тематични вечери, посветени на отделни проблеми на прогностиката и загадъчните явления в природата. Впрочем популярността на пловдивския клуб в чужбина проличава както от благоприятните отзиви в издания като вестник „Правда“, в-к „Комсомольское знамя“, сп. „Техника молодёжи“, осведомителния бюлетин на европейските фантасти „Шардс ъв Бабел“, така и от активната кореспонденция, поддържана с повече от 40 клуба или любители от СССР, от повечето европейски страни и дори от... Австралия.

Татяна, Лиза и Здравко са художници, Христо е специалистът по електронна и „космическа“ музика, Валентин отговаря за техниката, Николай е „вундеркиндът“ на групата, Илиян и Ванчо „държат“ предимно прогностиката, Жана, Марияна, Юлиан, Весо, Иван и Николай водят дискусиите за НФ-литература, Коцето, Наско и Васко са навсякъде, а Евелина, Георгия, Веска и Петя са момичета, с които всеки клуб би се гордял. Една бърза анкета с тях на тема „Какви

качества трябва да притежава бъдещият член на клуб «XXI век»“ ще приключи нашия разказ за пловдивските „фантасти“...

— Ами достатъчно е наистина да е млад! Не биологично...

— Интерес, устременост към бъдещето...

— Неспкоен дух, разкрепостена мисъл, въображение...

— Недоверие. Недоверие в авторитети...

— Малко авантюризм, много начетеност.

— Липса на егоизъм, на егоцентризм. Ние се занимаваме с третото хилядолетие, с едно бъдеще, когато нас вероятно няма да ни има, но за което ни боли, за което сме готови много да дадем. Достатъчно много хора мислят за днешния ден, за всекидневното, трябва да има някои, които да живеят повече с това, което може да дойде утре, нали?

— Влечение към неизвестното, към тайнственото...

Да, „влечение към неизвестното, тайнственото“... Наистина, подготовката за бъдещето и разкрепостяването на въображението са в основата на клубната стратегия, но това „влечение към тайнственото“, този стремеж към непознатото, дори към обявеното за непознаваемо, жаждата за нов, неочакван ъгъл на зрение към света — не е ли това, което обединява хората в един такъв клуб? И именно тук човек има основания да си припомни, че: „Най-прекрасното и дълбоко чувство у човека — това е усещането за тайнственост“, както убедено бе казал Алберт Айнщайн.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.